

ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України
Центр післядипломної освіти
Асоціація міст України

УДК 378.046.4:352

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ЗВІТ

Результати опитування потреб територіальних громад
у мікрокваліфікаційних програмах

Гончар М.

кандидат педагогічних наук,
освітній експерт Асоціації міст України,
доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Херсонської академії неперервної освіти

Просіна О.В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
директор Центру післядипломної освіти
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
НАПН України

Київ -2026

Анотація

У дослідницькому звіті представлено результати опитування представників територіальних громад щодо потреб у короткострокових освітніх програмах — мікрокваліфікаціях. Дослідження проведено в межах спільного проєкту ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України та Асоціації міст України. Визначено ключові напрями професійного навчання, що мають найбільший попит серед працівників органів місцевого самоврядування.

Ключові слова: мікрокваліфікації, територіальні громади, професійна трансформація, трансформативне навчання, безперервна освіта, андрагогіка, опитування.

Вступ

Сучасні трансформаційні процеси в економіці та системі публічного управління, пов'язані з децентралізацією, цифровізацією та викликами воєнного часу, актуалізують проблему кадрового забезпечення територіальних громад. Органи місцевого самоврядування та комунальний сектор дедалі частіше стикаються з необхідністю швидкого оновлення професійних компетентностей працівників, що зумовлює підвищений попит на гнучкі та короткострокові освітні формати.

Традиційні програми підвищення кваліфікації не завжди відповідають динамічним потребам громад і роботодавців, оскільки передбачають тривале навчання та стандартизований зміст. У цьому контексті особливої актуальності набувають мікрокваліфікації — короткі, практично орієнтовані освітні програми, спрямовані на формування конкретних професійних компетентностей у стислі терміни.

У межах спільного проєкту ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України та Асоціації міст України було ініційовано дослідження потреб територіальних громад у мікрокваліфікаційних програмах. Метою дослідження стало визначення найбільш затребуваних напрямів професійного навчання та

формування переліку пілотних мікрокваліфікацій, орієнтованих на потреби громад і роботодавців.

Опитування проводилося серед представників органів місцевого самоврядування та комунального сектору. Отримані результати дозволили окреслити ключові напрями підвищення кваліфікації, що мають найбільший попит у громадах, та сформувати основу для подальшої розробки мікрокваліфікаційних програм.

Методика дослідження

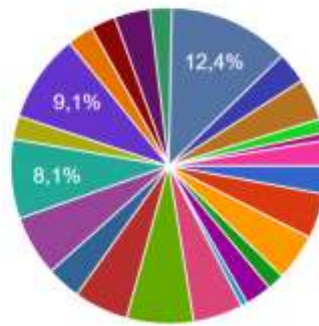
Дослідження було проведено у формі онлайн-опитування представників територіальних громад та органів місцевого самоврядування України. Опитування здійснювалося за допомогою структурованої анкети, що містила 24 запитання, спрямовані на виявлення актуальних потреб у професійному навчанні та визначення пріоритетних напрямів мікрокваліфікаційних програм.

Опитування проводилося у листопаді–грудні 2025 року. У дослідженні взяли участь 628 респондентів з різних регіонів України, що дозволило отримати узагальнене уявлення про кадрові та освітні запити на місцевому рівні.

Отримані дані було опрацьовано за допомогою методів описової статистики та представлено у вигляді діаграм і таблиць. Результати дослідження використано для визначення пріоритетних напрямів розроблення пілотних мікрокваліфікаційних програм для територіальних громад.

1. В якому регіоні знаходиться ваша громада?

628 відповідей

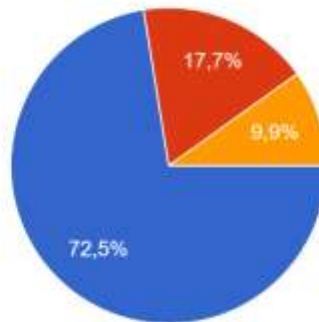

- Вінницька область
- Волинська область
- Дніпропетровська область
- Донецька область
- Житомирська область
- Закарпатська область
- Запорізька область
- Івано-Франківська область

▲ 1/4 ▼

2. До якого типу відноситься ваша громада?

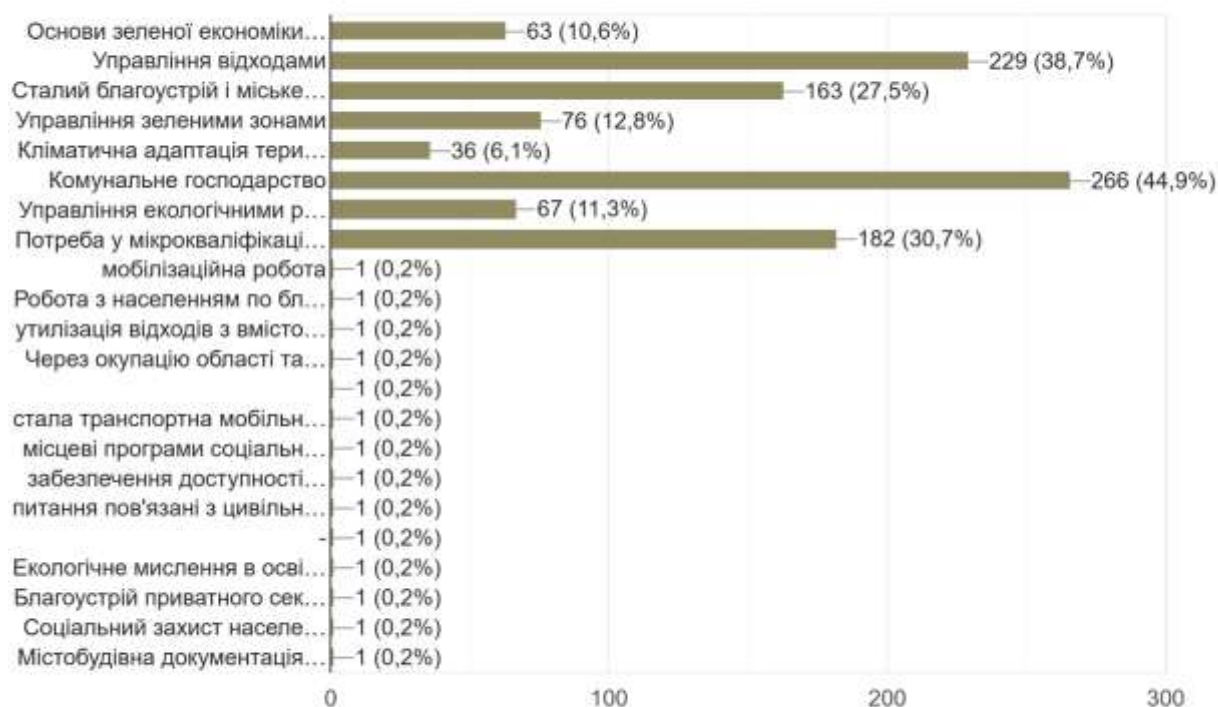
628 відповідей

- Міська
- Селищна
- Сільська

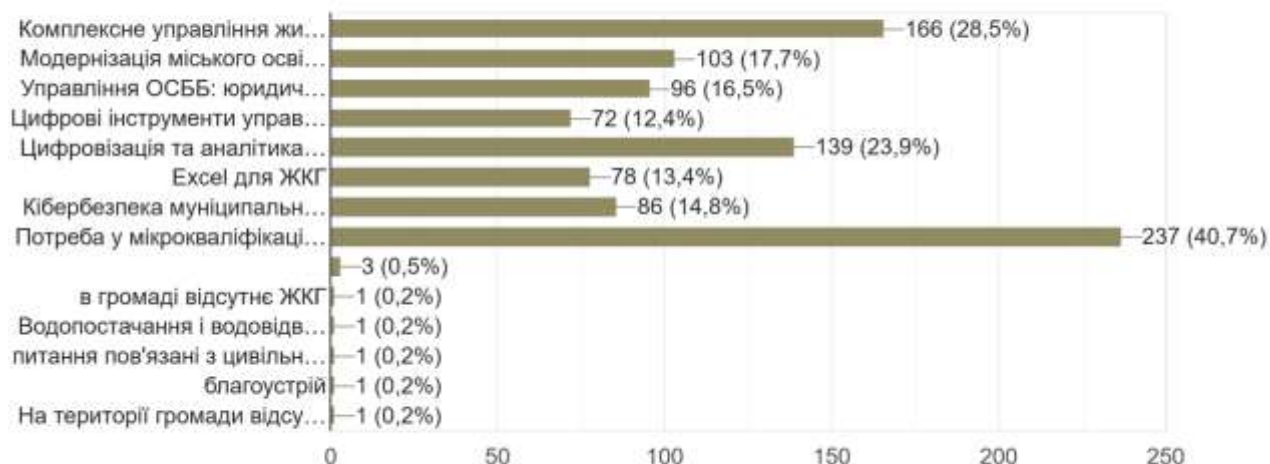
8. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Зелені навички та екологічний менеджмент», що є затребуваними серед ваших співробітників?

592 відповіді

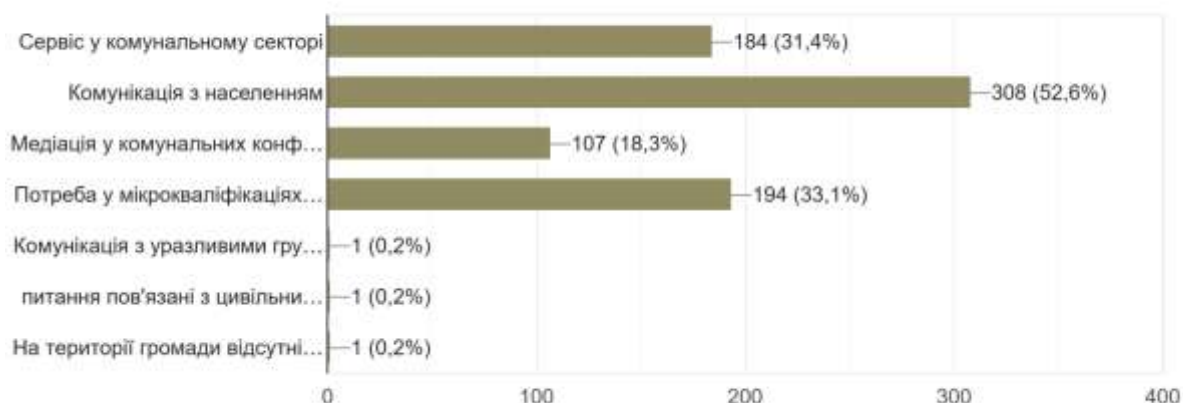
9. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Операційний менеджмент у ЖКГ», що є затребуваними серед ваших співробітників?

582 відповіді

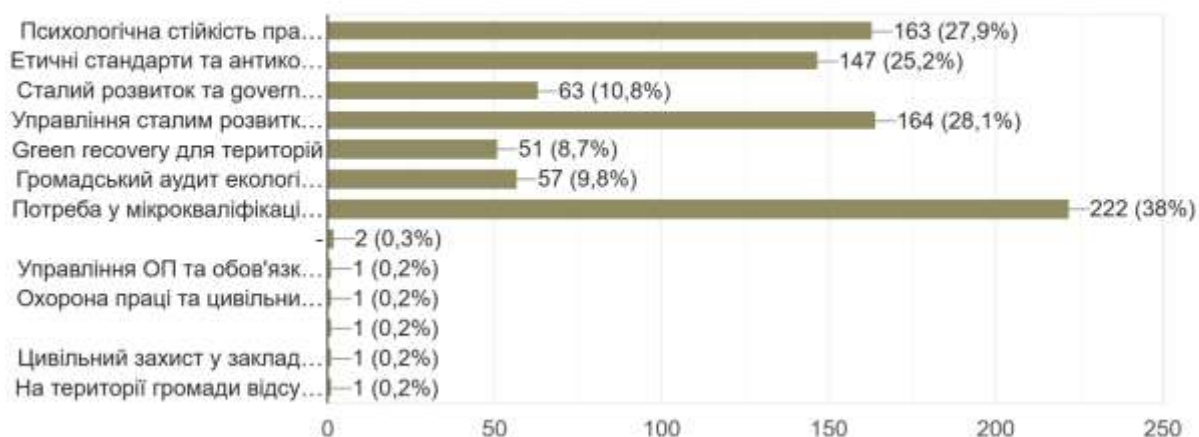
10. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Soft skills та етика для комунальних підприємств», що є затребуваними серед ваших співробітників?

586 відповідей

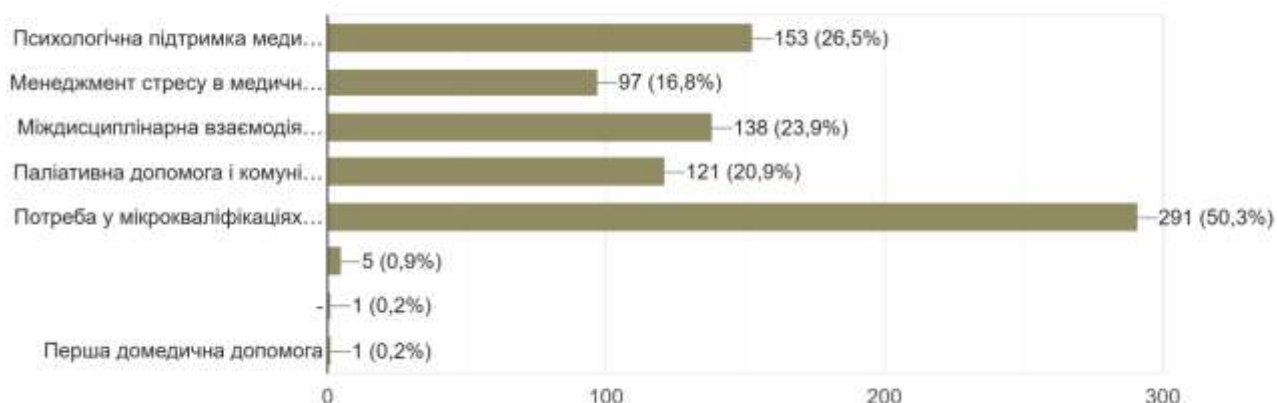
11. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Охорона праці для КП», що є затребуваними серед ваших співробітників?

584 відповіді

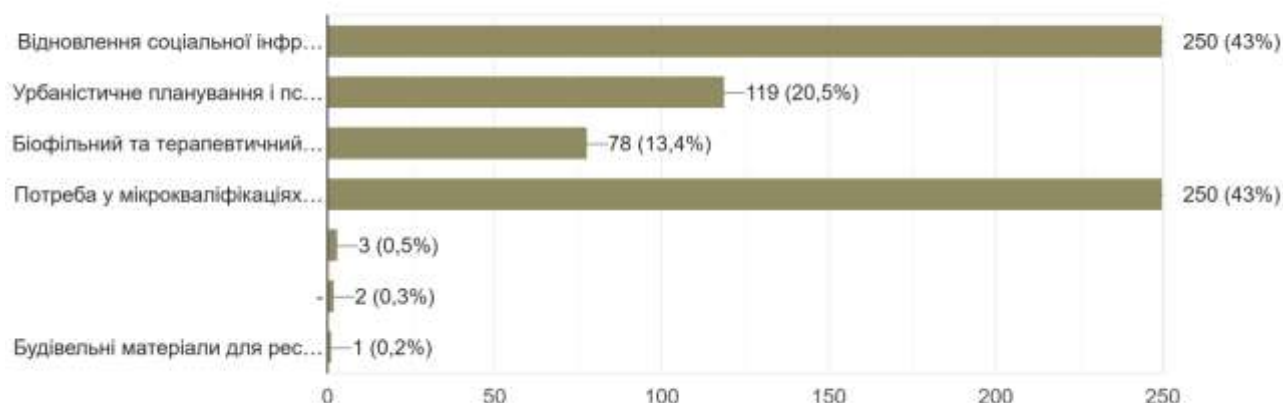
12. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Охорона здоров'я», що є затребуваними серед ваших співробітників?

578 відповідей

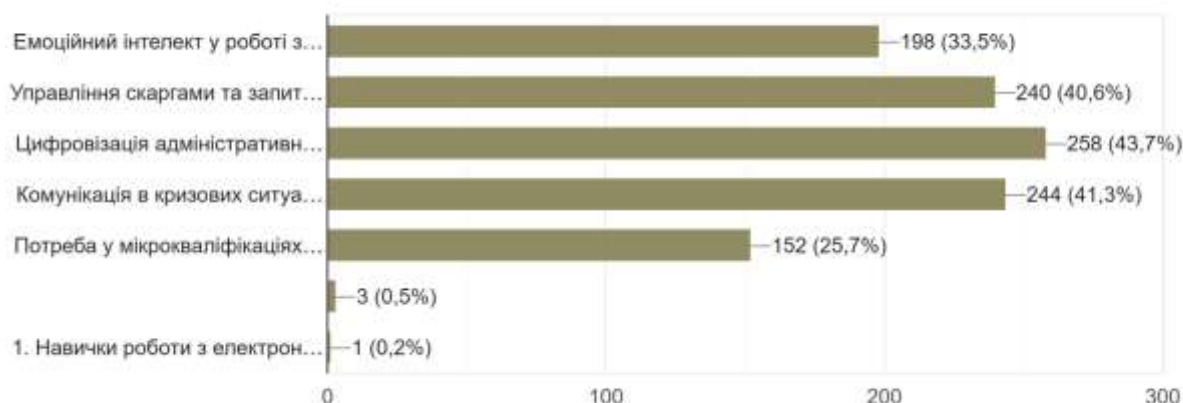
13. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Архітектура та містобудування», що є затребуваними серед ваших співробітників?

581 відповідь

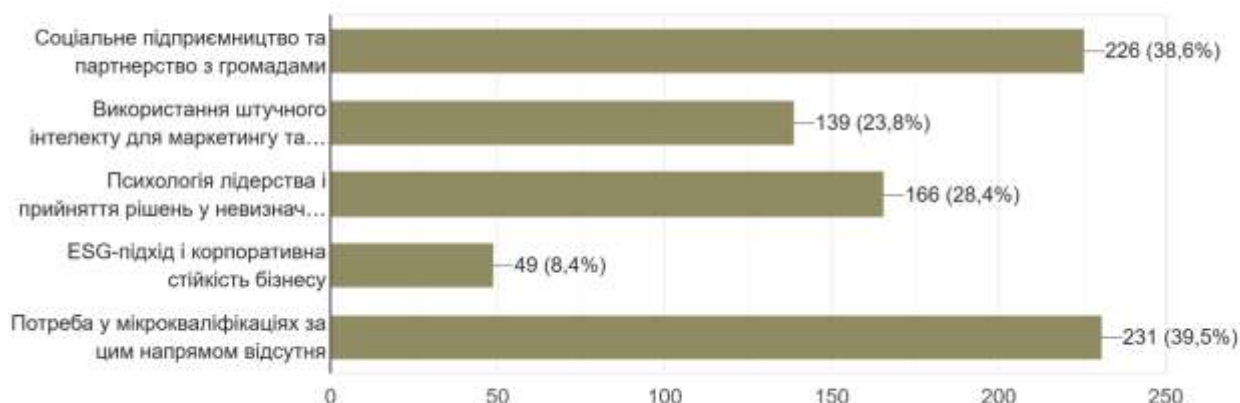
14. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Адміністративні послуги, ЦНАП, сервісна сфера», що є затребуваними серед ваших співробітників?

591 відповідь

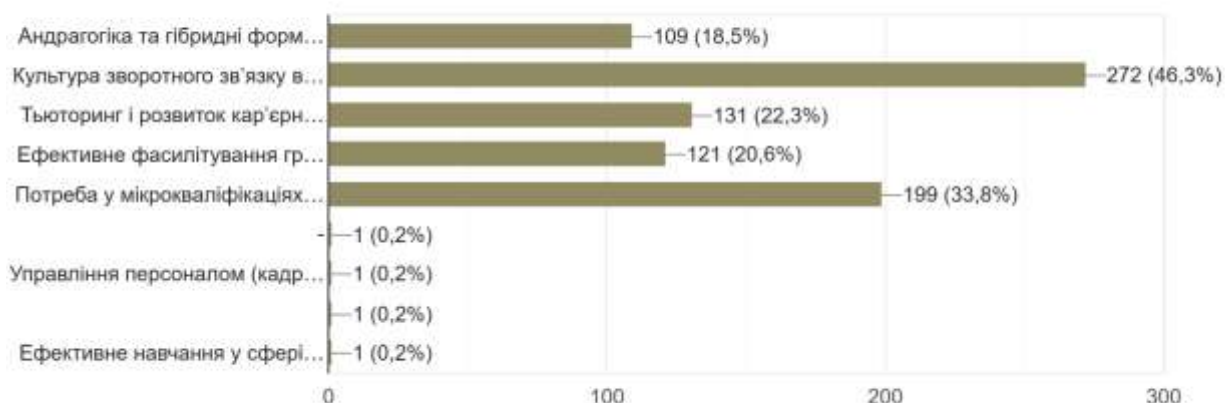
15. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Бізнес і підприємництво», що є затребуваними серед ваших співробітників?

585 відповідей

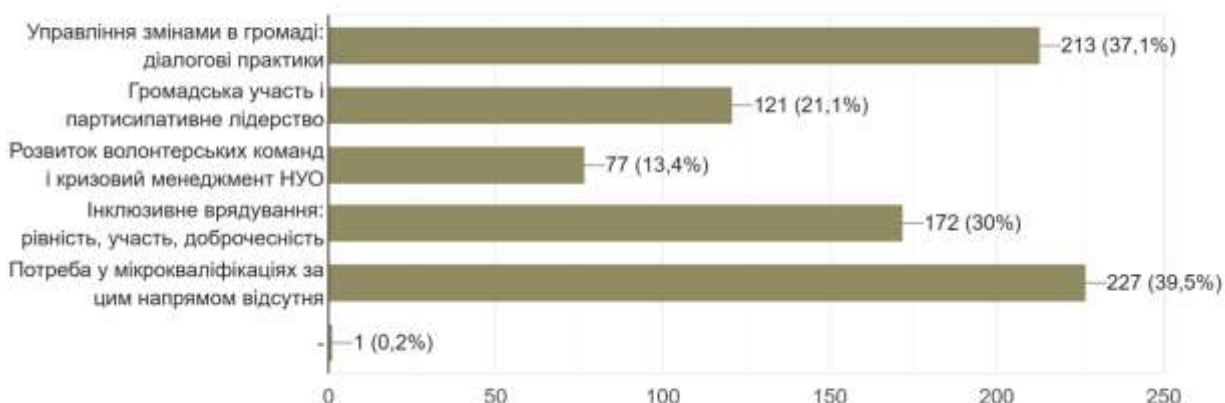
16. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Освітня сфера, HR та управління персоналом», що є затребуваними серед ваших співробітників?

588 відповідей

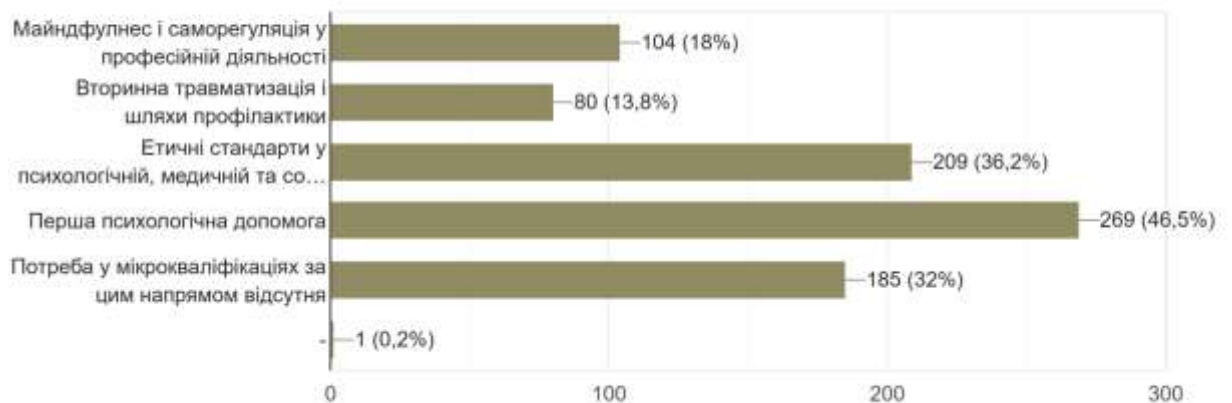
17. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Громадський сектор і міжгалузеві напрями», що є затребуваними серед ваших співробітників?

574 відповіді

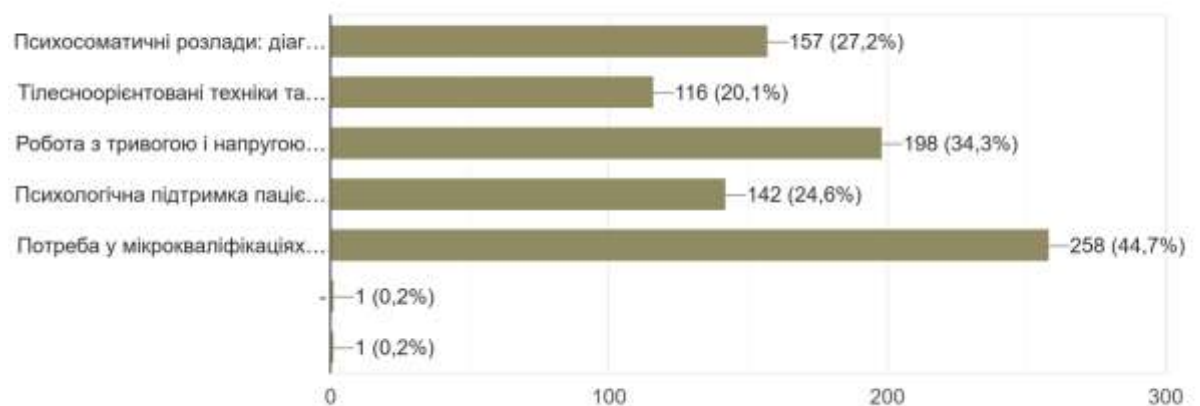
18. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Психологічна компетентність фахівців допомагаючих професій», що є затребуваними серед ваших співробітників?

578 відповідей

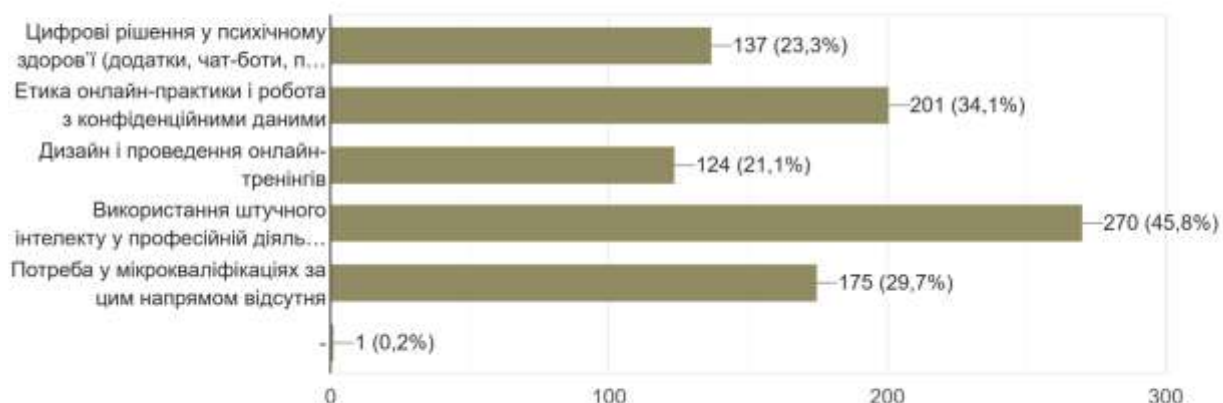
19. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Здоров'я, психосоматика та тілесні практики», що є затребуваними серед ваших співробітників?

577 відповідей

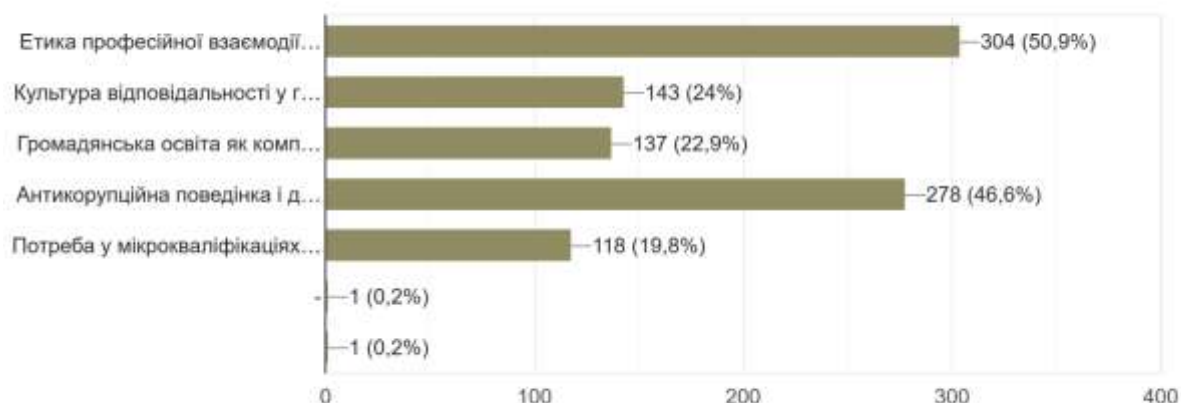
20. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Цифрова психологія та EdTech-інструменти», що є затребуваними серед ваших співробітників?

589 відповідей

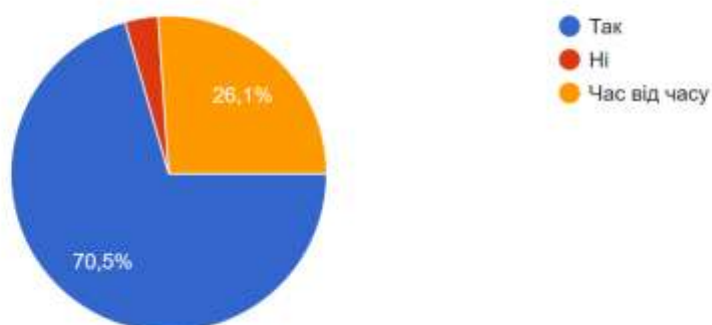
21. Оберіть теми мікрокваліфікацій за напрямом «Громадянська зрілість і доброчесність», що є затребуваними серед ваших співробітників?

597 відповідей

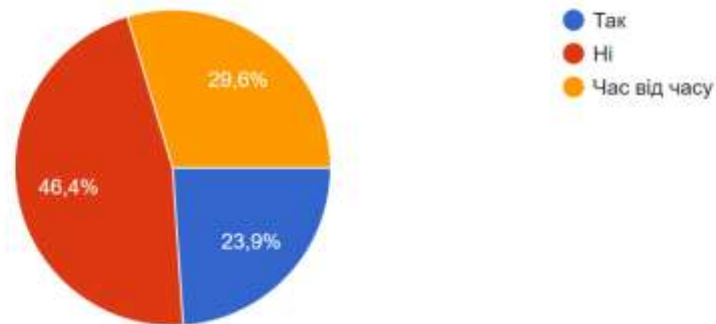
22. Чи практикується у вашій установі (підприємстві, організації) направлення співробітників на навчальні семінари, тренінги?

621 відповідь

23. Чи практикується у вашій установі (підприємстві, організації) відшкодування співробітникам вартості навчання на платних семінарах, тренінгах?

614 відповідей

2. Найбільш запитувані напрями мікрокваліфікацій

2.1. Кадрова робота та HR в ОМС

- Ведення кадрового обліку
- Практичні аспекти **організації та ведення військового обліку**
- Кадрові питання в умовах простою, призупинення трудових договорів, релокації
- Короткі, «швидкі» програми для працівників, які тривалий час не працювали

2.2. Юридичний напрям

- Правове регулювання діяльності ОМС
- Захист прав та інтересів дітей
- Антикорупційна робота в ОМС та комунальних установах
- Земельні відносини:
 - правове регулювання;
 - оцінка та експертна оцінка земель;

- моніторинг використання земель;
- вирішення земельних конфліктів;
- адміністрування землі та державна політика.

2.3. Бухгалтерія та фінанси

- Податковий облік **саме в органах місцевого самоврядування** (не КП)
- Бюджетні обмеження та питання відшкодування вартості навчання
- Облік в умовах кадрової плинності та воєнного стану

2.4. Проєктна діяльність та гранти (продовження і завершення)

- підготовка грантових заявок **від імені ОМС**;
- практичне навчання з **доведення проєкту до готовності подання**;
- орієнтація на донорські програми (державні, міжнародні, благодійні);
- формування проєктної логіки (problem → solution → budget → indicators);
- залучення грантового та інвестиційного фінансування для громад;
- управління проєктами після отримання фінансування (звітність, аудит, виконання).

2.5. Будівництво та інфраструктура

- виконання **функцій замовника** у будівництві;
- організація будівництва та реконструкції об'єктів соціальної інфраструктури;
- робота з проєктно-кошторисною документацією;

- взаємодія з підрядниками та технічний нагляд;
- ризики та відповідальність замовника в умовах воєнного стану.

2.6. Земельні відносини

- правове регулювання земельних відносин;
- оцінка та експертна оцінка земельних ділянок;
- моніторинг використання земель;
- конфлікти у земельних відносинах і механізми їх вирішення;
- адміністрування землі та реалізація державної земельної політики.

2.7. Енергетика та кліматична політика

- енергетичний менеджмент у громадах;
- розробка та реалізація проєктів з енергоефективності;
- відновлювані джерела енергії (ВДЕ);
- кліматичне планування на місцевому рівні;
- підготовка енергетичних і кліматичних проєктів для донорів.

2.8. Соціальна сфера

- розвиток та функціонування соціальної сфери в умовах війни;
- захист прав та інтересів дітей;
- робота з вразливими групами населення;
- соціальні послуги в умовах релокації та окупації.

2.9. Антикорупційна діяльність

- антикорупційна робота в ОМС;
- запобігання корупційним ризикам у комунальних установах;
- комплаєнс, конфлікт інтересів;

- внутрішні антикорупційні політики.

2.10. Документообіг та діловодство

- електронний документообіг;
- сучасні норми діловодства;
- архівне зберігання документів;
- оновлення та ведення номенклатури справ.

2.11. Цифрові та комунікаційні навички

- комп'ютерна грамотність для працівників ОМС;
- створення презентацій та відеопрезентацій;
- робота з безкоштовними інструментами (Canva та аналоги);
- аудіоозвучення службових матеріалів;
- створення простих службових мультимедійних матеріалів.

2.12. Транспорт та мобільність

- управління транспортною сферою громади;
- організація дорожнього руху;
- планування транспортної інфраструктури;
- безпека дорожнього руху.
-

Висновки

Результати опитування свідчать про високий попит на короткострокові, практично орієнтовані освітні програми серед працівників територіальних громад та органів місцевого самоврядування. Визначені напрями мікрокваліфікацій охоплюють як традиційні сфери діяльності громад (кадрова робота, фінанси, юридичний супровід, земельні відносини), так і нові виклики,

пов'язані з воєнним станом, енергетичною безпекою, цифровізацією та соціальною підтримкою населення.

Найбільш затребуваними виявилися практичні програми, спрямовані на вирішення конкретних професійних завдань: ведення кадрового обліку, підготовку грантових заявок, організацію будівництва, антикорупційну діяльність, цифрові інструменти та соціальні послуги. Це свідчить про орієнтацію громад на прикладні компетентності, що дозволяють оперативно реагувати на управлінські та економічні виклики.

Отримані результати підтверджують доцільність впровадження мікрокваліфікацій як гнучкого інструменту професійного розвитку фахівців місцевого самоврядування. Такий формат навчання дозволяє швидко формувати необхідні компетентності, підвищувати ефективність роботи органів влади та зміцнювати кадровий потенціал громад.

Результати дослідження можуть бути використані як основа для розроблення пілотних мікрокваліфікаційних програм, формування регіональних освітніх пропозицій, а також для подальших досліджень ефективності короткострокових освітніх форматів у системі безперервного професійного розвитку.

Results of the Survey on Micro-credentials Needs among Territorial Communities

Research report

Honchar M., Prosina O.

Abstract

The report presents the results of a survey conducted among representatives of territorial communities regarding their needs for short-term educational programmes — micro-credentials. The study was carried out within a joint project of the University of Educational Management and the Association of Ukrainian Cities. The

key areas of professional training in demand among local government staff were identified.

Keywords: micro-credentials, territorial communities, professional development, lifelong learning, survey.